

Aan de gemeenteraad van Horst aan de Maas
p/a Postbus 6005
5960 AA Horst

Grubbenvorst, 12 juli 2021

Betreft: alternatieve aanpak actualisatieplicht vergunningen IPPC-bedrijven

Geachte gemeenteraadsleden,

Onlangs heeft het college van B&W u Raadsinformatiebrief 21.085 toegestuurd (d.d. 25-6-'21) waarin het college aangeeft hoe zij de actualiseringsplicht vergunningen IPPC-bedrijven wil aanpakken. In deze RIB worden de mogelijke scenario's beschreven om te voldoen aan de actualisatieplicht. Tevens wordt aangegeven met welke problemen de gemeente kampt om aan die actualisatieplicht binnen een redelijke termijn te voldoen. Daarbij gaat het vooral om personele problemen. Met deze brief wil Vereniging Behoud de Parel een alternatief scenario schetsen, waarmee onzes inziens sneller tot resultaten gekomen kan worden en voldaan kan worden aan de actualisatieplicht van de gemeente.

Het college komt met drie scenario's om de actualisatie aan te pakken:

Scenario 1: Binnen de reguliere formatie starten met een administratieve controle om vast te stellen welke bedrijven tussen nu en 2017 (wijzigings)vergunning hebben aangevraagd, c.q. waar een (wijzigings)vergunning is verleend of tussentijds zijn bezocht voor controle. Op basis daarvan kan vastgesteld worden welke bedrijven al voldoen aan de BBT-conclusies. Bedrijven die hier niet aan voldoen, worden in het kader van controle bezocht, waarover die bedrijven vooraf via een brief geïnformeerd worden. De werkzaamheden die hier vervolgens uit voortvloeien, betreffen het uitwerken van het controlebezoek, behandelen van een aanvraag om omgevingsvergunning en eventueel behandelen van zienswijzen en beroepsprocedures en eventueel een handhavingstraject.

Verwachte tijdsspanne: 4 jaar

Probleem: De afgelopen jaren zijn bedrijven in plaats van elke twee jaar slechts minder dan eens in de 5 jaar voor een gedegen controle bezocht, met steeds als argument: geen personeel.

Scenario 2: De hiervoor beschreven werkzaamheden worden uitgevoerd door een extern bureau. Kanttekening bij dit scenario: ook deze bureaus kampen met personele problemen, terwijl deze bureaus in de meeste gevallen niet op de hoogte zijn van de lokale situatie.

Verwachte tijdsspanne: 2 jaar (op basis van de meest optimistische inschatting).

Probleem: de kosten zullen hoger zijn dan bij eigen personeel, de kennis gaat verloren en er zal toch in verband met beleidsafspraken veel zware inspanning van eigen personeel nodig zijn.

Scenario 3: Aansluiten bij een regionale aanpak in het kader van de RUD Limburg Noord. Opmerkelijk: de RUD maakt feitelijk gebruik van de eigen medewerkers van de gemeenten en daarmee speelt dus ook hier een feitelijk tekort aan personeelscapaciteit.

Verwachte tijdsspanne: 3 jaar

Probleem: De RUD is niet meer dan een netwerk van eigen gemeentelijke ambtenaren en heeft net als de gemeenten een tekort aan personeel. Het is dan ook niet aannemelijk dat dit sneller gaat gebeuren dan in scenario 1

Uiteindelijk kiest het college voor scenario 3, dat overigens pas later van start kan gaan (en feitelijk wordt daarmee de verwachte tijdsspanne verlengd en zal deze – naar de verwachting van Vereniging Behoud de Parel – minimaal óók vier jaar in beslag nemen.

Gezien de lange tijdsduur waarbinnen het college aan haar verplichtingen wil gaan voldoen (en waar ze feitelijk al op 21 februari 2021aan had moeten voldoen!) gaat het college al wel aan de slag met tien IPPC-dossiers van de meest *overlastgevende* bedrijven.

Impliciet geeft B&W met deze voorgenomen inzet aan dat zij in het verleden – ook al had zij daartoe de wettelijke verplichting en wat ons betreft ook de morele verplichting ten opzichte van haar burgers (!) – verzuimd heeft om de omgeving van IPPC-bedrijven te ontlasten. Het klinkt naar de mening van Vereniging Behoud de Parel dan ook navrant dat het college haar RIB besluit met de opmerking dat zij met deze aanpak een duidelijk signaal wil afgeven dat ze haar verantwoordelijkheid wil nemen, terwijl ze die al jaren heeft laten liggen.

Op 1 juni jl. heeft Behoud de Parel met de verantwoordelijke wethouder en een tweetal ambtenaren gesproken over de aanpak van de actualisatie. Daarin heeft Behoud de Parel – als reactie op de voorgenomen aanpak, zoals ook in de RIB verwoord – een alternatief scenario voorgesteld dat onzes inziens om meerdere redenen te verkiezen is boven de eerder beschreven scenario's. Met het alternatieve scenario kan de actualiseringsdoelstelling veel sneller gerealiseerd worden, goedkoper én wat minstens even belangrijk is: de verantwoordelijkheid voor het op orde brengen van de bedrijfsvoering (waarin voldaan wordt aan wettelijke voorschriften) wordt neergelegd waar hij hoort, bij de bedrijven, in dit geval vrijwel allemaal Intensieve Veehouderijen.

In wat wij voor het gemak het vierde scenario zullen noemen, wordt als volgt te werk gegaan:

- Alle IPPC bedrijven ontvangen een brief met vooraankondiging van de te nemen acties, daarbij vermeldende dat de aanpassingen zullen plaatsvinden door middel van ambtshalve aanpassingen van voorschriften van de inrichting. De bedrijven worden op basis van vertrouwen gevraagd alvast aan te geven dat ze aan de beschreven voorwaarden in de vergunning voldoen en eventuele afwijkingen zullen doorgeven, met het verzoek in alle geval binnen 2 maanden te reageren.
- Na afloop van deze periode – die natuurlijk niet te lang moet duren – wordt op basis van de bevindingen van de ondernemers en screening van de bestaande vergunningen informeel ambtshalve aanpassingen voorgesteld in de bestaande vergunning.

Dit kan bestaan uit stalsystemen en draagt in zich een aantal administratieve regelingen zoals een milieubeheerssysteem, vermindering van energieverbruik e.d. Definitieve ambtelijke aanpassingen zijn wettelijk mogelijk (artikel 2.30 en 2.32, eerste lid, onder b, Wabo én gevestigde jurisprudentie – zie AB RvS 4-2-2004, 200 302 964/1; MenR 2004, 45).

- De controle op het daadwerkelijk toepassen van de voorschriften (in het kader van de BBT en de algemene plicht tot actualisatie) kan vervolgens opgepakt worden.
- De volgstap zal zijn na kort overleg, het ter inzage leggen van de ontwerpvergunning.
- Ingeval goed overleg over de aanpassingen heeft plaats gevonden, zal er van de ondernemer niet verwacht worden dat hij zienswijzen indient en evenmin is bij een juiste verbetering in het kader van actualisatie (criterium o.a.-“de ontwikkelingen op het gebied van de technische mogelijkheden tot bescherming van het milieu”) evenmin van burgers of verenigingen.
- Kort daarna kan dan tot de definitieve vergunning worden besloten.
- Omdat veel van de administratieve vereisten om tegemoet te komen aan BBT, en de onder de maat presterende stalsystemen eenvoudig uit een vergunning zijn te destilleren, kan dit proces door een of enkele op te leiden junior krachten worden voorbereid, onder leiding van een ervaren kracht.

Daarbij is het naar de mening van Vereniging Behoud de Parel overigens uiterst urgent om de personeelscapaciteit uit te breiden en daartoe alle middelen die ter beschikking staan (en dat impliceert ook maximale politieke druk op hogere overheden) om opleiding en werving van voldoende toegerust personeel ter hand te nemen. Personeel mag niet zoals de afgelopen jaren sluitpost van een begroting zijn.

- *Voordelen van deze aanpak:*
 - o *Er wordt uitgegaan van vertrouwen op en in de ondernemer.*
 - o *Er gaat niet een grote hoeveelheid tijd verloren met eerst controles bij de betreffende bedrijven. Dus simpelweg tijdswinst.*
 - o *Er hoeft niet gewacht te worden en energie gestopt te worden in het overtuigen dat de ondernemer een vergunning zou moeten aanvragen. De tekortkomingen kunnen zondermeer worden opgenomen in de vergunning.*
 - o *Er kan met junior personeel begonnen worden met de aanpak, waarbij deze in staat zijn zich te ontwikkelen en de gemeente haar personeelsbestand kwantitatief en kwalitatief blijvend op peil te brengen en houden.*
 - o *KORTOM: Tijdswinst, personeelswinst en winst voor duidelijkheid voor ondernemers en natuur en milieu.*

Met deze brief roepen wij u als gemeenteraad om u uit te spreken vóór gedegen onderzoeken van de toepassingsmogelijkheid van dit “vierde” scenario en het college daartoe aan te zetten.

Daarbij willen wij overigens nog één extra kanttekening maken:

In het gesprek van Vereniging Behoud de Parel met de verantwoordelijk wethouder en de ambtenaren bleek een verschil van mening over de interpretatie van wetgeving. Het college van B&W gaat ervan uit dat het mogelijk is om - met gebruikmaking van het Besluit emissiearme Huisvesting (BeH) – toe te staan dat tussen moderne van wassers voorziene stallen ook een aantal veel ammoniak emitterende stallen gehandhaafd blijven, omdat – en hier komt de interpretatie van het college om de hoek kijken – het bedrijf gemiddeld genomen dan toch voldoet aan het BeH¹. Op basis van deze interpretatie wordt het doel – stikstofreductie – nauwelijks gehaald. Terwijl de mogelijkheden er wel zijn! Zoals eerder uiteengezet, is de algemene verplichting en het **daarbij behorende criterium** van artikel 2.30 en 2.31, eerste lid, onder Wabo hier leidend.

Wij willen er – met deze brief – dus tevens voor pleiten om het college aan te spreken op de ons inziens te beperkte interpretatie en haar te bewegen alle stallen te doen voorzien van de technische mogelijkheden tot bescherming van het milieu..

In afwachting van uw reactie,

Met vriendelijke groet,

Vereniging Behoud de Parel,

Voor deze

Paul Geurts
(bestuurslid)

Marjo Spreeuwenberg
(secretaris)

Mart Seegers
(penningmeester)

¹ Ter illustratie: Bij honderd auto's hebben er 95 auto's goede remmen en vijf auto's geen remmen. Deze vijf mogen echter blijven rijden, omdat de honderd auto's gemiddeld toch heel aardig kunnen remmen.